

Tar høyde for klimaendringer

■ Gir ordre om å bygge høyere kaier

Kystverket skal øke høyden på alle nye moloer og kaier, fordi havet stiger og uværet vil bli verre.

OLE MAGNUS RAPP

Tromsø

Forsiktige prognoser viser at havet vil stige med ca. 80 centimeter i Sør-Norge i løpet av dette århundret. I nord vil stigningen bli noe mindre. Det er snakk om en termisk utvidelse, at hvert enkelt molekyl i havet blir litt større på grunn av temperaturøkningen.

I tillegg vil havet stige ytterligere om isen på Grønland smelter, og økningen vil bli dramatisk om isen i Antarktis reduseres.

– Vi må ta hensyn til og tilpasse oss klimaendringene i all planlegging, sier fiskeri- og kystminister Helga Pedersen. Hun har gitt klar beskjed til Kystverket, som planlegger og godkjenner det meste av anlegg i strandsonen.

Kaier og moloer skal heretter bygges høyere enn tidligere. Departementet har ikke fastsatt nye høyder eksakt, men ber Kystverket ta høyde for konsekvensene av de kommende temperaturøkningene.

«Må handle nå». Fiskeri- og kystministeren legger ikke skjul på at utviklingen med mindre forutsigbart og villere vær er skremmende.

– Men klimaendringene pågår nå, og vi må handle. En ting er å redusere utslippet av skadelige klimagasser, i tillegg må vi tilpasse oss rent praktisk, sier hun til Aftenposten.

Statsråden åpnet i går en internasjonal klimakonferanse i Tromsø, der 60 forskere fra en rekke nasjoner ser på konse-

kvensene for folk som bor langs kysten. Norsk institutt for luftforskning (NILU) står bak konferansen. Et viktig tema er å gi lokalsamfunn råd om hvordan de skal forberede seg på at isen smelter, vannet stiger og været blir mer ekstremt.

– Kyststrøkene er sårbare, og stabiliteten vil endres i årene som kommer, sier professor Jozef Pacyna, som leder senter for økologisk økonomi ved NILU.

– Vi politikere trenger vitenskapelige råd om klimaendringene. Her er fortsatt mange ubesvarte spørsmål, og utviklingen ser ut til å gå betydelig raskere enn det vi først fryktet, sier statsråd Helga Pedersen.

Verst i nord. Forsker Georg Hansen ved NILU har i en rekke år fulgt utviklingen av klimaet. Han ser en akselererende utvikling.

– I løpet av 50 år vil gjennomsnitts lufttemperatur i Sør-Norge stige med 2 grader. Det er dramatisk. Samtidig må vi huske at endringene blir enda mer dramatisk i Arktis, med en økning på mellom 4 og 6 grader. Noen modeller opererer med en økning på mellom 4 og 12 grader i nord, sier han.

– Lufttemperaturen fører til mindre is og snø, som til nå har isolert hav og land. Når isen er borte absorberer havet mer sollys, og temperaturen øker her også. På land vil blant annet permafrosten smelte – det slippes ut metan som setter ytterligere fart på den globale oppvarmingen.

Georg Hansen sier det knytter seg stor usikkerhet til innlandsisen på Grønland og til Antarktis.

– Dette er jokere i klimaendringene. Isen smelter langs kysten av Grønland, men øker i innlandet. Vi vet ikke hva dette fører til. I Antarktis ser en også at mye av stabiliteten endrer seg, sier han.

ole.magnus.rapp@aftenposten.no

«Klimaendringene pågår nå, og vi må handle. En ting er å redusere utslippet av skadelige klimagasser, i tillegg må vi tilpasse oss rent praktisk.»

Fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

– Fremtidige moloer og kaier må bygges slik at de tåler høyere vannstand og verre vær, sier fiskeri- og kystminister Helga Pedersen.

FOTO: OLE MAGNUS RAPP